

In September 1806, juist voor de opening van den Salon, waar hij de portretten der Rivières, dat van Napoleon als Keizer, en een zelfportret, heen had gezonden, moest Ingres, op instructie van den Minister, plotseling naar Rome afreizen. Dit onverwacht vertrek gaf den vijanden van al wat jong en oorspronkelijk is, de handen vrij om een campagne tegen den kunstenaar te voeren, die hem, ver weg en onmachtig zich te verweeren, welhaast tot wanhoop bracht. Reeds in 1802, toen hij een zijner portretten op den Salon had ingestuurd, had Ingres met de critiek kennis gemaakt. De „Revue du Salon de l'an X" had toen haar afkeuring over zijn werk te kennen gegeven, door er niets anders over te schrijven dan: „Lezers, verschoont ons van hierop in te gaan: Wij weten niet wat wij er van moeten zeggen". Nu kreeg hij nog heel iets anders van de kunst-critiek te verduren! Er moet nog bij verteld worden, dat men het portret van Mlle. Rivière slecht had gehangen, dat men zelfs eerst langen tijd had gearzeld het portret van den Keizer te exposeeren, en dat men daarna getracht had het weer weggenomen te krijgen! Zijn inzending verwekte een compleet schandaal. De „Mercure de France" beschreef zijn zelfportret als volgt: „Men ziet een schilder voor een ezel. Hij houdt in de hand een zakdoek, die hij naar een nog onbeschilderd doek brengt, dat evenwel klaarblijkelijk bestemd is om er de ontzettendste dingen op af te beelden, te oordeelen naar de sombere en woeste uitdrukking op zijn gezicht. Over zijn schouder is een zware draperie geworpen, die hem geweldig moet hinderen in het vuur als hij is van de compositie en in de staat van crisis waarin zijn genie zich schijnt te bevinden. De catalogus vermeldt niet wie het model is geweest voor deze caricatuur." Een ander criticus merkte naar aanleiding van Ingres' portretten op, dat waar men den schilders er wel een grief van maakte hun modellen te flatteeren, hij in het andere uiterste verviel, en, zoo luidde 's mans conclusie, het is toch altijd nog beter iemand te vleien dan hem te belasteren! Weer anderen noemden Ingres' werk bizar, revolutionair, en meenden zijn uitzonderlijkheid toe te moeten schrijven aan een zucht om buitengewoon te doen. Hierover waren allen het wel eens, dat er, uit een oogpunt van kunst, niet veel van deugde.

Een ander gevolg van Ingres' plotseling vertrek naar Rome, was, dat zijn verloving met Julie Forestier, zijn medeleerlinge op het atelier van David, en musicienne, uitraakte. Julie's familie meende, ondanks de vriendschapsbanden die er tusschen de Forestiers en den schilder waren ontstaan — en ook Julie zelve deelde deze meening trouwens —, dat de overhaasting, waarmede hij Parijs den rug had toegekeerd, een gevolg was van den wensch om zijn verbintenis met haar te verbreken. De door dit misverstand ingetreden spanning in de verhouding der jongelui werd er niet minder op, toen Julie's vader daarop poogde pressie uit te oefenen